ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ” 2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України
щодо реєстрації платників єдиного податку платниками податку на додану вартість

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

І. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13—17, ст. 112) такі зміни:

1. Підпункти «а» та «б» підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 викласти у такій редакції:

«а) юридична особа, створена відповідно до закону у будь-якій організаційно-правовій формі, у тому числі підприємство з іноземними інвестиціями, яка є платником податків і зборів, встановлених цим Кодексом;

б) фізична особа – підприємець, яка є платником податків і зборів, встановлених цим Кодексом, крім платників єдиного податку третьої групи - електронних резидентів (е-резидентів);».

2. У пункті 181.1 статті 181:

1) слова «загальна сума від здійснення» замінити на слова «загальний обсяг»;

2) цифри «1000000 гривень» замінити цифрами «85 000 євро»;

3) слова «крім особи, яка є платником єдиного податку першої - третьої групи» замінити словами «крім платників єдиного податку третьої групи - електронних резидентів (е-резидентів)»;

3) доповнити підпункт новим абзацом такого змісту:

«Зазначений в абзаці першому цього пункту обсяг операцій, що підлягають оподаткуванню, обчислюється за офіційним курсом валюти

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F2CFE700
Підписувач Марченко Сергій Михайлович
Дійсний з 29.08.2025 15:00:00 по 29.08.2027 15:00:00
Міністерство фінансів України
11310-08-5/34531 від 21.11.2026

України до євро, встановленим Національним банком України, що діє на 0 годин 1 січня відповідного року».

3. У статті 183:

1) у пункті 183.4:

абзац перший викласти в такій редакції:

«183.4. У разі переходу осіб - платників єдиного податку третьої групи, які застосовують ставку єдиного податку в розмірі 5 відсотків, на застосування ставки єдиного податку у розмірі 3 відсотків, або на інші групи єдиного податку, або на сплату інших податків і зборів, встановлених цим Кодексом, у випадках, визначених главою 1 розділу XIV цього Кодексу, реєстраційна заява платника податку на додану вартість подається у день подання заяви про такий перехід (щодо зміни ставки чи групи єдиного податку, або системи оподаткування), якщо такі особи відповідають вимогам, визначеним пунктом 181.1 статті 181 цього Кодексу, або обирають ставку єдиного податку третьої групи в розмірі 3 відсотків. В інших випадках, якщо такі особи відповідають вимогам, визначеним пунктом 182.1 статті 182 цього Кодексу, реєстраційна заява подається у строк, визначений пунктом 183.3 цієї статті.»

абзац другий виключити;

2) абзац другий пункту 183.5 виключити;

3) у пункті 183.9:

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«з першого числа календарного місяця, в якому буде застосовуватися ставка єдиного податку для третьої групи у розмірі 3 відсотків, якщо особа відповідає вимогам, визначеним пунктом 181.1 статті 181 цього Кодексу;»;

в абзаці п’ятому слова «, що передбачає сплату податку на додану вартість, у разі зміни ставки єдиного податку третьої групи» замінити словами та цифрами «для третьої групи у розмірі 3 відсотків, якщо особа відповідає вимогам, визначеним пунктом 182.1 статті 182 цього Кодексу»;

абзац шостий після слів «в якому здійснено перехід на сплату інших податків і зборів» доповнити словами «або на першу чи другу групи єдиного податку» та після слів «якщо перше число календарного місяця, з якого здійснюється перехід на сплату інших податків і зборів» доповнити словами «або на першу чи другу групи єдиного податку»;

в абзаці сьомому слова та цифри «або у разі реєстрації осіб, визначених в абзаці першому пункту 183.4, що відповідають вимогам, визначеним пунктом 181.1 статті 181 цього Кодексу, якщо перше число календарного місяця, в якому здійснено перехід на сплату інших податків і зборів, на день подання реєстраційної заяви настало» виключити.

4. У статті 184:

1) у підпункті «в» пункту 184.1 після слова «вартість» доповнити словами та цифрами «, якщо обсяги операцій, що підлягають оподатковуванню, у такої особи є меншими від встановлених пунктом 181.1 статті 181 цього Кодексу»;

2) абзац другий пункту 184.2 викласти в такій редакції:

«Якщо щодо особи, зареєстрованої платником податку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, внесено запис про державну реєстрацію припинення юридичної особи (крім перетворення) або підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, анулювання реєстрації проводиться контролюючим органом автоматично на підставі відповідних відомостей, отриманих згідно із Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань».».

5. У статті 208 [1]:

у пункту 208 [1].2;

абзац другий викласти в такій редакції:

«Особа-нерезидент зобов’язана подати заяву про реєстрацію як платника податку, якщо за результатами попереднього календарного року загальний обсяг від здійснення нею операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, сукупно перевищує обсяг, визначений абзацом першим пункту 181.1 статті 181 цього Кодексу, або еквівалентний обсягу, що визначенийа в іншій іноземній валюті, яка обчислюється за офіційним курсом, встановленим Національним банком України, що діє на 0 годин 1 січня відповідного року. Така заява подається до 31 березня включно відповідного календарного року, наступного за роком, у якому така особа-нерезидент досягла передбаченого у цьому пункті обсягу.»;

у абзаці п’ятому слова «суми операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, визначеної» замінити на слова «обсягу операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, визначеного»;

абзац тринадцятий пункту 208 [1].3 викласти в такій редакції:

Зазначене у цьому пункті правило щодо анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента не застосовується, якщо за результатами попереднього календарного року загальний обсяг від здійснення ним операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, сукупно перевищує обсяг, визначений абзацом першим пункту 181.1 статті 181 цього Кодексу, або еквівалентний обсягу, що визначений в іншій іноземній валюті, яка обчислюється за офіційним курсом, встановленим Національним банком України, що діє на 0 годин 1 січня відповідного року,

крім випадку припинення діяльності особи-нерезидента в країні нерезидента.».

6. У статті 293:

1) у пункті 293.3:

підпункт 2 викласти в такій редакції:

«2) 5 відсотків доходу — у разі, якщо платник єдиного податку не є платником податку на додану вартість.»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«Для електронних резидентів (е-резидентів) ставка єдиного податку встановлюється у розмірі, визначеному підпунктом 2 цього пункту.».

2) у пункті 293.8:

підпункт 4 доповнити підпунктом «г»:

«г) платником єдиного податку третьої групи, який застосовує ставку єдиного податку в розмірі 5 відсотків, у разі обов'язкової зміни ставки єдиного податку шляхом подання заяви щодо зміни ставки єдиного податку не пізніше 20 числа календарного місяця, що настає за місяцем, в якому вперше досягнуто обсягу операцій, що підлягають оподатковуванню, визначеного у пункті 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу.

Такий платник реєструється платником єдиного податку третьої групи за ставкою 3 відсотки з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому було подано заяву, за умови реєстрації платником податку на додану вартість відповідно до статті 183 розділу V цього Кодексу.».

підпункт 5 викласти в такій редакції:

«5) у разі анулювання платнику єдиного податку третьої групи реєстрації платником податку на додану вартість у порядку, встановленому розділом V цього Кодексу, такий платник зобов'язаний перейти на сплату єдиного податку за ставкою у розмірі 5 відсотків – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) місяцем, в якому здійснено анулювання реєстрації платником податку на додану вартість. Заява щодо зміни ставки єдиного податку подається не пізніше 20 числа місяця, наступного за місяцем, в якому здійснено анулювання реєстрації платником податку на додану вартість.

У разі не подання зазначеної заяви у встановлені строки, такий платник вважається платником єдиного податку третьої групи за ставкою 5 відсотків з першого числа місяця наступного за податковим (звітним) місяцем, в якому здійснено анулювання реєстрації платником податку на додану вартість.»;

доповнити новим підпунктом 6 такого змісту:

«6) ставка єдиного податку, визначена для третьої групи у розмірі 5 відсотків, може бути обрана (у тому числі шляхом зміни групи або ставки) суб'єктом господарювання, який не досяг обсягу операцій, що підлягають оподатковуванню, визначеного у пункті 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу, та який не зареєстрований платником податку на додану вартість відповідно до розділу V цього Кодексу або подав заяву про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість відповідно до підпункту «в» пункту 184.1 статті 184 розділу V цього Кодексу.».

7. Пункт 294.1 статті 294 викласти в такій редакції:

«294.1. Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку першої, другої та четвертої груп є календарний рік, а у випадках, визначених цим Кодексом, календарний квартал.

Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку третьої групи та податкових агентів платників єдиного податку третьої групи - електронних резидентів (е-резидентів) є календарний квартал.».

8. В абзаці другому пункту 296.1 статті 296 слово «третьої» замінити на слова «першої – третьої».

9. У статті 297:

1) у підпункті 3 пункту 297.1 слова та цифри «які обрали ставку єдиного податку, визначену підпунктом 1 пункту 293.3 статті 293 цього Кодексу» замінити словами «які є платниками податку на додану вартість згідно з цим Кодексом»;

2) пункт 297.3 викласти в такій редакції:

«297.3. Платники єдиного податку першої – третьої групи, крім платників єдиного податку третьої групи - електронних резидентів (е-резидентів), у разі досягнення обсягу операцій, що підлягають оподатковуванню, визначеного у пункті 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу, зобов’язані зареєструватися як платник податку на додану вартість відповідно до вимог статті 183 розділу V цього Кодексу.».

10. Підпункт 298.1.5 пункту 298.1 статті 298 викласти в такій редакції:

«298.1.5. За умови дотримання платником єдиного податку вимог, встановлених цим Кодексом для обраної ним групи, такий платник може самостійно перейти на сплату єдиного податку, встановленого для інших груп платників єдиного податку, шляхом подання заяви до контролюючого органу не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного кварталу.».

11. У розділі XX «Перехідні положення»:

1) підрозділ 2 доповнити пунктами 100, 101 такого змісту:

«100. Починаючи з 1 січня 2028 року платники єдиного податку юридичні та фізичні особи – підприємці, крім платників єдиного податку третьої групи - електронних резидентів (е-резидентів), у разі досягнення обсягу операцій, що підлягають оподаткуванню, визначеного пунктом 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу, підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку на додану вартість.

Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість, визначених в абзаці першому цього пункту, здійснюється автоматично на підставі переліків, складених контролюючими органами, за даними податкової звітності таких осіб (декларацій, звітів за результатами діяльності 2026 року, четвертого кварталу 2026 року – першого - третього кварталів 2027 року) з датою реєстрації 1 січня 2028 року, в яких задекларований обсяг доходу за зазначений звітний (податковий) період перевищує обсяг операцій, що підлягають оподаткуванню, визначений пунктом 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу.

У разі підтвердження відсутності підстав для автоматичної реєстрації осіб як платників податку на додану вартість, визначених в абзаці першому цього пункту, протягом першого кварталу 2028 року, за даними поданої платником податку податкової звітності за 2027 рік (четвертий квартал 2027 року), така реєстрація автоматично анулюється з дати реєстрації платником податку на додану вартість на підставі переліків, складених контролюючими органами.

101. Платники єдиного податку юридичні та фізичні особи – підприємці, зареєстровані як платники податку на додану вартість, у разі досягнення обсягу операцій, що підлягають оподаткуванню, визначеного пунктом 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу, з урахуванням особливостей, визначених пунктом 100 цього підрозділу:

за I квартал 2028 року не визначають податкові зобов'язання з податку на додану вартість та не зараховують суми податку на додану вартість до складу податкового кредиту, не складають і не реєструють податкові накладні/розрахунки коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних (крім реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних розрахунку коригування до податкової накладної, який передбачає зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику) та не подають за такий звітний (податковий) період податкову звітність з податку на додану вартість;

за II квартал 2028 року вперше подають податкову звітність з податку на додану вартість, в якій мають право віднести до складу податкового кредиту суми податку на додану вартість, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг у I кварталі 2028 року, підтверджені податковими накладними/розрахунками коригування до таких податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних, чи підтверджені митними деклараціями, іншими документами, передбаченими

пунктом 201.11 статті 201 розділу V цього Кодексу, але не більше ніж 20 відсотків від 1/4 загальної суми доходу, задекларованої такими платниками у податковій звітності з єдиного податку за 2027 рік.

Суми податку на додану вартість, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг у I кварталі 2028 року, не включаються до обрахунку суми бюджетного відшкодування та зараховуються до складу податкового кредиту з податку на додану вартість наступного звітного (податкового) періоду до їх повного погашення.

У разі якщо товари/послуги, необоротні активи, придбані у I кварталі 2028 року, платниками податку, зазначеними абзацом першим цього пункту, призначаються для їх використання або починають використовуватися протягом I кварталу 2028 року в операціях, визначених підпунктами «а» - «г» пункту 198.5 статті 198 розділу V цього Кодексу, такі платники податку зобов'язані нарахувати податкові зобов'язання з податку на додану вартість, виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до пункту 189.1 статті 189 розділу V цього Кодексу, та скласти не пізніше останнього дня II кварталу 2028 року і зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних в терміни, встановлені розділом V цього Кодексу для такої реєстрації, зведену податкову накладну за товарами/послугами, необоротними активами, придбаними/виготовленими з податком на додану вартість. Умови нарахування або зменшення податкових зобов'язань визначаються в порядку, передбаченому пунктом 198.5 статті 198 розділу V цього Кодексу.

У разі якщо товари/послуги, необоротні активи, придбані та/або виготовлені у I кварталі 2028 року платниками податку, зазначеними в абзаці першому цього пункту, частково використовуються в оподатковуваних податком на додану вартість операціях, а частково - ні, такі платники податку зобов'язані нарахувати податкові зобов'язання з податку на додану вартість, виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до пункту 189.1 статті 189 розділу V цього Кодексу, та скласти не пізніше останнього II кварталу 2028 року і зареєструвати зведену податкову накладну в Єдиному реєстрі податкових накладних на загальну суму частки сплаченого (нарахованого) податку під час їх придбання або виготовлення, яка відповідає частці використання таких товарів/послуг, необоротних активів в неоподатковуваних операціях, розраховану в порядку визначеному статтею 199 розділу V цього Кодексу. Умови нарахування або зменшення податкових зобов'язань визначаються в порядку, передбаченому статтею 199 розділу V цього Кодексу.»;

2) підрозділ 10 доповнити пунктами 78, 79 такого змісту:

«78. Штрафні санкції з податку на додану вартість, передбачені пунктом 120.1 статті 120 та пунктом 120^1.1 статті 120^1 розділу II цього Кодексу, за перші п'ять порушень, допущених протягом другого – четвертого кварталів 2028 року платниками єдиного податку, які зареєстровані як платники податку на додану вартість, у разі досягнення

обсягу операцій, що підлягають оподаткуванню, визначеного пунктом 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу з урахуванням особливостей, визначених пунктом 100 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» цього Кодексу, застосовуються у розмірі 1 гривні за кожне порушення.

79. Штрафні (фінансові) санкції з податку на додану вартість, передбачені пунктом 123.1 статті 123 та пунктом 124.1 статті 124 розділу II цього Кодексу, за перші п’ять порушень, допущені протягом другого - четвертого кварталів 2028 року платниками єдиного податку, які зареєстровані як платники податку на додану вартість, у разі досягнення обсягу операцій, що підлягають оподаткуванню, визначеного пунктом 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу з урахуванням особливостей, визначених пунктом 100 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» цього Кодексу, застосовуються у розмірі 1 гривні за кожне порушення.”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2028 року.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

прийняти нормативно-правові акти, необхідних для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова
Верховної Ради України